

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814202660
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814202660.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária Korytár s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 proti žalovanej: Q. I., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX I. XXX, o zaplatenie 336,64 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu zamietla.

O trovách konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 28.3.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 336,64 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 23.10.2008 uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník Úverovú zmluvu č. 3810150290 (ďalej len „Zmluva“), ktorou sa žalobca zaviazal žalovanej poskytnúť dohodnutý úver vo výške 1161,79 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu (ďalej len „Produkt“) s možnosťou navýšenia a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej Zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky Žalobcu (ďalej len „Úverové podmienky“). Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v Zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej zmluvy, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak zo Zmluvy nevyplýva inak. Žalovaná nedodrжала platobnú disciplínu vyplývajúcu zo Zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátila. Žalovaná porušila dohodnuté Úverové podmienky. Dňa 28.08.2012 žalobca vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy vo výške 530,91 eur spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade jej neuhradenia do požadovaného termínu. Ku dňu spísania žaloby predstavuje dlh žalovanej sumu 336,64 eur a pozostáva z istiny v sume 79,56 eur, poistenia v sume 7,40 eur, úroku v sume 16,84 eur, zosplatennej istiny vo výške 172,42 eur, pokuty (ušlý úrok) v sume 13,38 eur, úroku sankčného z omeškania v sume 45,44 eur a dopočítaného úroku v sume 1,60 eur. Žalovaná do dnešného dňa žalobcovi dlžnú sumu vo výške 336,64 eur neuhradila. Vyčíslenie žalovanej sumy je uvedené v splátkovom kalendári, ktorý je prílohou tejto žaloby.

Žalovaná žiadala žalobu žalobcu zamietnuť, keďže podľa jej názoru je všetko vyrovnané.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 9.6.2014, výpoveďou žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 23.10.2008 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3810150290, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1161,79 eur (35.000,-Sk), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 48,30 eur (1.455,-Sk) a to v 48 mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1067,25 eur (32.152,-Sk).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver, pričom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom z úverovej zmluvy a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, úhrada za poistenie, ktoré je klient povinný platiť (ďalej iba splátka), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle hlavy 5 § 8 Úverových podmienok sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa hlavy 6 § 6 Úverových podmienok v prípade ak je dôsledkom porušenia povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Z hlavy 14 § 3, 4 Úverových podmienok vyplýva, že v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 300 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

V zmysle hlavy 14 § 12 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Listom zo dňa 28.8.2012 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru vo výške 530,91 eur najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy. Upozornil ju, že naďalej trvá jej povinnosť uhrádzať prísľušenstvo a prípadné zmluvné sankcie.

Z písomného podania žalobcu zo dňa 13.6.2014 vyplýva, že dňa 23.10.2008 uzatvorili žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník Úverovú zmluvu č. 3810150290 (ďalej len „ÚZ“), ktorou sa žalobca zaviazal žalovanej poskytnúť dohodnutý úver vo výške 1161,79 eur. Úver žalobca poskytol žalovanej bez stanoveného účelu, t.j. vo forme finančnej čiastky. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej ÚZ sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“). V súlade s ÚZ žalovaná svojím podpisom ÚZ potvrdila, že je s ÚP oboznámená, že sú žalovanej ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť týmito podmienkami viazaná. Na základe ÚZ a § 1 Hlavy 5. Podmienky splácania úveru ÚP sa žalovaná zaviazala riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 48,30 eur (bod 37. ÚZ - Mesačná splátka) v počte 48 (bod 38. ÚZ - Počet splátok). Ako vyplýva z už predloženého splátkového kalendára, žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru. V zmysle § 3 Hlavy 6 s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru ÚP: „Klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že a) klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch, splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace...“. S poukazom na skutočnosť, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením viacerých splátok, stal sa splatným celý zostatok čerpaného úveru, pričom, ako vyplýva z predloženého splátkového kalendára a tiež z výzvy na splatenie celého úveru priloženej k žalobe, splatnosť nastala ku dňu 28.08.2012, kedy žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej čiastky, a to v lehote 15 dní. Žalobca si tak v predmetnom konaní uplatňuje voči žalovanému sumu 336,eur, ktorú sumu predstavuje Istina (t.j. výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia) vo výške 79,56 eur, Zosplatená istina (t.j. výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru a poplatkov, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaná v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) vo výške 172,42 eur. Ide o zvyšnú časť poskytnutého úveru; Úrok (t.j. úrok z poskytnutej istiny do času zosplatenia) vo výške 16,84 eur; Pokuta (ušlý úrok) - t.j. úrok z vyššie uvedenej zosplatennej istiny vo výške 13,38 eur. Ide o tzv. ušlý úrok, ktorý by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru, Dlžné poistné vo výške 7,40 eur, Úrok sankčný z omeškania (t.j. úrok z omeškania od zosplatenia do dňa podania žaloby počítaný príslušnou zákonnou sadzbou) vo výške 45,44 eur + 1,60 eur ako dopočet k aktuálnemu dňu (ku dňu podania žaloby). Ide o úrok z omeškania v zákonnej úrokovej sadzbe 0,024 % denne za obdobie od 13.09.2012 do 24.03.2014, t.j. do dňa podania žaloby - denná úroková sadzba vo výške 0,024 % bola stanovená výpočtom ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (žalovaná sa dostala do omeškania 15 dní odo dňa zosplatenia úveru, t.j. 13.09.2012) v zmysle § 3 nariadenia vlády SR Č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov +8 percentuálnych bodov/365, t.j. $9\% / 365 = 0,02465\%$, skrátené na tri desatinné miesta, teda 0,024 % denne. Zároveň si žalobca v predmetnom konaní uplatňuje voči žalovanej nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 289,60 eur od 25.03.2014 do zaplatenia. Ide o vyššie uvedený úrok z omeškania v zákonnej úrokovej sadzbe 0,024 % denne zo sumy 289,60 eur (sumy pozostávajúcej z vyššie uvedenej istiny, zosplatennej istiny, úroku, ušlého úroku a dlžného poistného) od nasledujúceho dňa po podaní žaloby až do zaplatenia. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že ním uplatnený úrok z omeškania je vyčíslený v zákonom stanovenej výške. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca trvá na podanej žalobe zo dňa 24.03.2014 v celom rozsahu.

Žalovaná vo výpovedi uviedla, že žalobu obdržala, porozumela jej obsahu. Od žalobcu mala dva úvery. Jeden vyrovnala a druhý podľa jej názoru tiež vyrovnala a nebola si toho vedomá, že niečo dlží. Nikto ju nevyzval k podaniu žaloby. Sledovala splátky, ktoré splácala, na jednotlivé úvery a vychádzalo jej, že úvery sú vyrovnané. So žalobcom bola v styku a keď prvý úver vyrovnala, vrátila im všetky poštové poukážky naspäť. To isté sa stalo aj s druhým úverom, keď to mala vyrovnané, tak im oznámila, že je všetko vyrovnané a oni nemali námietky.

Z predloženého splátkového kalendára žalobcu súd zistil, že žalovaná uhradila celkovo žalobcovi sumu 2053,54 eur, pričom dňa 28.8.2012 došlo k zosplateniu úveru. Žalovanej bol poskytnutý úver celkovo v sume 1.161,79 eur.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo

výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany

dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 28.8.2012 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

V zmysle úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1161,79 eur ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 48-tich mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1067,25 eur.

Ako vyplýva zo splátkového kalendára a špecifikácie žalovanej sumy, žalovaná uhradila žalobcovi celkom sumu 2053,54 eur.

V danom prípade sa súd zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z úveru, ktorá, ako je uvedené v bode 39. úverovej zmluvy, predstavovala 38,49 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v októbri 2008 činil úrok 13,69 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade o viac ako dvojnásobok prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami (281,15%).

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosťou za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Súd ďalej judikoval, že pre úžeru je neplatný celý úverový vzťah, nie len jeho časť (porov. OGH 4Ob 505/64). Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

Vo vyššie uvedenom prípade tak odvolací súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 281,15% z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 181,15% prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Vzájomná reštitučná povinnosť je dôsledkom neplatnej zmluvy a teda bezdôvodným obohatením v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bezdôvodným obohatením je celé prijaté plnenie z neplatnej zmluvy. Predmetom vrátenia v prejednávanej veci by tak ostala iba suma žalobcom poskytnutého úveru vo výške 1161,79 eur po odrátaní všetkých platieb žalovanej v sume 2053,54 eur. Žalovanej by tak neostalo vrátiť žalobcovi žiadnu sumu, nakoľko táto už celé prijaté plnenie z neplatnej zmluvy uhradila.

Ak by aj vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú len v časti nad 13,69% ročne a ako primerané určil úroky vo výške 13,69% ročne, musel by žalobu žalobcu zamietnuť na základe dôvodov uvedených nižšie.

Žalobca by tak mal nárok na zaplatenie v sume istiny 1161,79 eur a na úrok z úveru za obdobie 48 mesiacov vyčíslený pri ročnej sadzbe úroku z úveru vo výške 13,69% zo sumy istiny 1161,79 eur. Suma úroku z úveru za obdobie 12 mesiacov predstavuje 159,05 eur ($1161,79:100 \times 13,69\% = 159,05$ eur) a za obdobie 48 mesiacov 636,20 eur. Ďalej by bol dôvodný nárok žalobcu na poistné v sume 83,25 eur dohodnuté v bode 51. zmluvy. Spolu by tak mal žalobca nárok na zaplatenie sumy 1881,24 eur. Žalovaná však už zaplatila žalobcovi sumu 2053,54 eur. Súd preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ ide o nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 13,28 eur a 16,60 eur, na ktoré boli započítané platby žalovanej v uvedenej výške, súd ho považoval za nedôvodný. Žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Nepreukázal súdu zaslanie upomienok a to, podľa čoho si tieto sumy účtoval a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle s § 3 Občianskeho zákonníka. Súd preto aj s ohľadom na vyššie uvedené sumu 29,88 eur zaplatenú žalovanou za upomienky započítal na istinu pohľadávky a úroky a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije.

S poukazom na vyššie uvedené súd o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.